

REFERAT Det særlige rådgivende udvalg om Dansk Tysk samarbejde d. 20-05-2022

Mødedato Fredag d. 20. maj 2022 kl. 09:00

Mødested Mødelokale 5

Mødedeltagere Stephanie Lose, Michael Nielsen, Jens Wistoft, Kim Johansen

Indholdsfortegnelse

Drøftelse af Nordsøkommissionen og Vadehavsforum i relation til det dansk-tyske samarbejde og "	3
Interreg 6A Deutschland-Danmark. Indhold og perspektiver.....	5
Orientering om borgerprojektfond.....	7
Administration af "Pulje til Kortere Projekter" under Interreg 6A.....	8
Møde om grænselandets unikke potentialer den 3. maj 2022: Drøftelse af inspirationskatalog fra m	10
Indsatser for at fremme syddanskernes tyskkompetencer.....	12
Årsplan 2022/2023 for samarbejde med delstaten Slesvig-Holsten.....	15
Status vedr. revision af samarbejdsaftale for Region Sønderjylland-Schleswig.....	17
Eventuelt.....	19
Næste møde.....	20
Underskriftsside.....	21

Punkt 1: Drøftelse af Nordsøkommissionen og Vadehavsforum i relation til det dansk-tyske samarbejde og "Fremtidens Syddanmark"

22/13463

Resumé

Der gives en orientering om arbejdet i Nordsøkommissionen og Vadehavsforum som oplæg til drøftelse af samarbejdernes potentialer ift. det dansk-tyske samarbejde og den syddanske udviklingsstrategi 'Fremtidens Syddanmark'.

Sagsfremstilling

Udvalget vedtog på sit møde den 25. februar 2022 en årsplan, hvoraf det fremgår, at der på mødet 20. maj 2022 gives en orientering om samarbejder i Vadehavet. Der gives i den forbindelse en orientering om arbejdet i henholdsvis Nordsøkommissionen og Vadehavsforum.

Nordsøkommissionen

Nordsøkommissionen (NSC) er en del af paraplyorganisationen Konferencen af Perifere Maritime Regioner (CPMR) og består af 21 regioner fra 7 lande omkring Nordsøen. Region Syddanmark har været med i NSC siden regionens oprettelse. NSC vedtog i 2020 en ny strategi, som dækker 4 prioriterede områder, som er i overensstemmelse med målene og strategisporene i Region Syddanmarks nye Regionale Udviklingsstrategi: Klima, Transport og Infrastruktur, Digitalisering, Uddannelse og arbejdskraft. Projekter, der udspringer af samarbejdet, kan søge finansiering fra Interreg B Nordsøprogrammet, hvis de falder ind under Interreg B-programmets prioriteter.

NSC har gennem længere tid arbejdet målrettet for, at ScanMed korridoren, som er en af de ni prioriterede korridorer i EU's TEN-T transport kernenet, skal videreføres fra Trekantområdet/Taulov til færgehavnene i Frederikshavn og Hirtshals. Med den reviderede CEF forordning (Connecting Europe Facility), der er trådt i kraft i 2021, går ScanMed korridoren nu hele vejen fra Sicilien til Frederikshavn og Hirtshals.

Årligt medlemsgebyr til Nordsøkommissionen og Konferencen af Perifere Maritime Regioner er 22.170 EUR (ca. 164.000 kr.)

Vadehavsforum

Siden 2020 har Region Syddanmark været medlem af Vadehavsforum, men regionen har i en længere årrække været observatør.

Vadehavsforum er en uafhængig organisation, bestående af medlemmer fra regionale og lokale myndigheder, landbrugssektoren, fiskeriet, turisterhverv og industri samt naturbeskyttelsesorganisationer fra Holland, Niedersachsen, Slesvig-Holsten og Danmark.

Årligt medlemsgebyr til Vadehavsforum er 15.000 EUR (ca. 111.000 kr.)

Vadehavsforum har til formål at fremme miljømæssig, økonomisk og social bæredygtig udvikling i Vadehavsområdet. Vadehavsforum holder to årlige generalforsamlinger for medlemmerne og for repræsentanter fra statslige miljømyndigheder. Vadehavsforum bringer partnerne sammen og udarbejder resolutioner om forskellige temaer på

baggrund af drøftelser om temaer, der er centrale for vadehavsområdet, som fx klimatilpasning, lys- og plasticforurening, skibsfart og sikkerhed samt forvaltning af verdensarv.

Preben Friis-Hauge, der er udpeget som regionsrådets repræsentant og beklæder posten som formand for Vadehavsforum og formand for Transportgruppen i Nordsøkommissionen, deltager i drøftelsen af punktet og giver en kort introduktion til arbejdet i de to organisationer.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har direkte betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien

Indstilling

Det indstilles,

At samarbejdernes potentialer ift. det dansk-tyske samarbejde og den syddanske udviklingsstrategi ”Fremtidens Syddanmark” drøftes.

Beslutning i Det særlige rådgivende udvalg om Dansk Tysk samarbejde den 20-05-2022

Udvalget drøftede potentialer og perspektiver i samarbejderne, herunder mulighederne for at udnytte de netværk, der er skabt.

Udvalget ønskede et opfølgende møde med Preben Friis-Hauge med henblik på en nærmere drøftelse af mulighederne.

Punkt 2: Interreg 6A Deutschland-Danmark. Indhold og perspektiver

21/66739

Resumé

Efter længere tids forarbejde er det EU-støttede samarbejdsprogram Interreg 6A Deutschland-Danmark nu godkendt af EU-Kommissionen. Der blev afholdt kick off konference den 12. maj 2022, og Interreg-udvalget er konstitueret. Der orienteres om programmets indhold og perspektiverne for Region Syddanmark drøftes.

Sagsfremstilling

Region Syddanmark er i perioden 2021-2027 programpartner i det EU-støttede samarbejdsprogram Interreg 6A Deutschland-Danmark. Dette var også tilfældet under Interreg 5A i perioden 2014-2020. Der er afsat et EU-tilskud i perioden på ca. 700 mio. kr. Programforslaget er godkendt af EU-Kommissionen den 26. april 2022. Der er sammensat et Interreg-udvalg med i alt 36 medlemmer, hvoraf 9 er udpeget af regionsrådet i Region Syddanmark (7 efter indstilling fra syddanske organisationer). Udvalget holdt sit første (foreløbige) møde tirsdag den 29. marts 2022 og blev konstitueret ved møde den 11. maj 2022.

Som det var tilfældet i perioden 2014-2020 er Interreg-sekretariatet beliggende i Kruså, som en del af Region Syddanmarks organisation. Sekretariatet virker dog for hele det dansk-tyske programområde. Dette gælder også for forvaltningsmyndigheden, der ligger i Kiel.

Formelt er det Erhvervsstyrelsen, der administrerer EU-støtte til Interreg-programmer i Danmark. De har dog på forhånd meddelt, at de vil delegere dette ansvar til Region Syddanmark og Region Sjælland. Efter programmets godkendelse skal der indgås en aftale om dette. Herefter skal der indgås en partnerskabsaftale mellem programmets to danske og ni tyske programpartnere: Region Syddanmark, Region Sjælland, Kreis Flensburg-Schleswig, Kreis Nordfriesland, Stadt Flensburg, Kreis Rendsburg-Eckernförde, Stadt Neumünster, Landeshauptstadt Kiel, Kreis Plön, Kreis Ostholstein og Hansestadt Lübeck. Der er på forhånd aftalt en fordeling af den tekniske bistand, der finansierer programmets administration. Der forventes et EU-bidrag på 6,3 mio. euro til administration, mens programpartnere samlet forpligter sig til at stille med samme beløb. Regionsrådet bevilgede således den 27. september 2021 i alt 1.868,847 euro som Region Syddanmarks andel, fordelt på ni årlige rater á 1,55 mio. kr. Medfinansieringen er fordelt lige mellem dansk og tysk side, og internt på hver side efter befolkningstal.

Programmets projektstøtte skal gå til grænseoverskridende aktiviteter, der fremmer et formål som ligger inden for den fælles europæiske dagsorden, og som programpartnere ønsker at fremme i den dansk-tyske grænseregion. På dette grundlag indeholder programmet 4 prioriteter:

- En innovativ region: 33% af projektmidlerne. Prioriteten er målrettet innovation, herunder sundhedsinnovation.
- En grøn region: 25% af projektmidlerne. Prioriteten er målrettet klima, energi og cirkulær økonomi.
- En attraktiv region: 22% af projektmidlerne. Prioriteten er målrettet uddannelse, kultur og bæredygtig turisme.
- En funktionel region: 20% af projektmidlerne. Prioriteten er målrettet effektiv forvaltning og mellemfolkelige aktiviteter.

Administrationen orienterer på mødet om prioriteterne, og lægger op til en drøftelse af perspektiver.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles,

At sagen drøftes.

Beslutning i Det særlige rådgivende udvalg om Dansk Tysk samarbejde den 20-05-2022

Udvalget drøftede potentialet i programmet bl.a. på baggrund af det store hjemtag af midler, de tidligere programmer har givet.

Udvalget drøftede desuden de praktiske udfordringerne i samarbejdet, herunder mulighederne for administrativ forenkling.

Bilag

Mitglieder_medlemmer 22 03 21.pdf

Punkt 3: Orientering om borgerprojektfond

21/66739

Resumé

Der orienteres om arbejdet med at oprette en borgerprojektfond under Interreg 6A Deutschland-Danmark. Der forventes endelig beslutning ved møde i december i Interreg-udvalget.

Sagsfremstilling

Under Interreg 5A (2014-2020) blev mindre, såkaldt borgernære, projekter støttet gennem forskellige paraplyprojekter. Under Interreg 6A (2021-2027) har forordningen givet mulighed for at afsætte fonde til specifikke formål, herunder ikke mindst borgernære formål, også kaldet People-to-People projekter. Under forberedelsen af Interreg 6A var der således enighed i projektpartnerkredsen om, at man ville prioritere borgernære projekter, og at organisationen ville være bedre i form af en fond.

I løbet af programmeringsfasen meddelte Region Sønderjylland-Schleswig (RSS), at de i forståelse med andre aktører gerne ville stille sig til rådighed som fondsansvarlig. Dette skete i forlængelse af deres medvirken i paraplyprojekterne KursKultur og KultKit, og det blev bl.a. hilst velkomment af Region Syddanmark. RSS har på denne baggrund bidraget til udformning af det forslag, der blev vedtaget af Interreg-udvalget den 11. maj 2022. Der afsættes i alt 4,8 mio. euro til formålet (fra programmets prioritet 4). Det er givet i forordningen at højst 20% af budgetvolumen må gå til administration. Den planlagte løbetid er 1. januar 2023 til 31. december 2029. Med dette budget vil projektstøtten til borgernære projekter blive på ca. 4 mio. kr. om året i perioden, hvilket anses for passende. Under de tidligere projekter KursKultur og KultKit var der samlet et budget på 3,2 mio. kr. om året. Fonden vil kunne dække op til 100% af støttede projekters udgifter.

Der arbejdes fortsat med en definition på begrebet ”borgernært”. Det er dog klart, at der satses på et bredere emnefelt end f.eks. det kendte fra Region Syddanmarks kulturpulje.

Udgifterne til administration af fonden vil være kontinuerte, med en tendens til at være størst i starten. Til gengæld vil EU-refusionen først komme senere. Dette vil give en likviditetsudfordring. Samtidig er EU-refusionen afhængig af, at projektstøtten faktisk bliver anvendt til formålet, og at der ikke opstår fejl i administrationen. Dermed opstår der et behov for garantistillelse. RSS arbejder med at håndtere disse udfordringer.

Interreg-udvalget har indtil videre afsat midlerne i Interreg-budgettet, og der gennemføres nu en åben ansøgningsproces. Det er således ikke givet, at RSS i sidste ende bliver valgt som administrator af fonden. Dette afgøres ved møde i Interreg-udvalget i december, på baggrund af de ansøgninger, der indkommer i forbindelse med programmets første ansøgningsfrist i august 2022.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Det særlige rådgivende udvalg om Dansk Tysk samarbejde den 20-05-2022

Udvalget tog punktet til orientering, idet det blev bemærket, at der bør sættes fokus på markedsføring af fonden i forhold til målgruppen.

Punkt 4: Administration af "Pulje til Kortere Projekter" under Interreg 6A

21/66739

Resumé

Under Interreg 6A vil der blive oprettet en "Pulje til Kortere Projekter" (PKP). Det drøftes, om Region Syddanmark ønsker at varetage administrationen i forlængelse af de aktiviteter, der allerede ligger i Interreg-sekretariatet i Kruså.

Sagsfremstilling

I slutningen af Interreg 5A-perioden (2014-2020) vedtog Interreg-udvalget at udbyde en mulighed for såkaldte netværksprojekter. Mindre projekter, der skulle bygge bro mellem det gamle program og det nye Interreg 6A (2021-2027). Ansøgere kunne modtage op til 100.000 euro i støtte til projekter, der højst varede et år, og som havde enkle afregningsregler. Det viste sig at være en stor succes.

På denne baggrund vedtog Styregruppen for Interreg 6A allerede i januar 2021, at der skulle arbejdes med at udnytte et nyt element i Interreg-forordningen, der giver mulighed for at afsætte puljer under Interreg-programmer til netop mindre projekter. Det nye Interreg-udvalg har den 11. maj 2022 bekræftet denne vedtagelse, og har afsat i alt 8,125 mio. euro til "Pulje til Kortere Projekter" (PKP). Det skal være muligt at ansøge puljen under alle programmets konkrete specifikke målsætninger, dog undtaget 4.2, hvorunder der oprettes en "Fond for Borgernære Projekter".

Den planlagte løbetid er 1. januar 2023 til 31. december 2029. Interreg-forordningen stipulerer at op til 20% af midlerne kan gå til administration. Dette svarer til 1,625 mio. euro. Fonden vil kunne dække op til 65% af støttede projekters udgifter.

PKP skal gøre det muligt for nye og mindre aktører at modtage støtte fra programmet til projekter, som kan bidrage til forberedelse og opfølgning af regulære (større) projekter. Alle projekter skal kunne bidrage til opfyldelse af programmets specifikke målsætninger. Projekter under PKP vil højst kunne vare et år, og højst modtage et tilskud på op til 100.000 euro - dog op til 200.000 euro under programmets prioritet 2, "En grøn Region".

Der forventes nedsat et slankt bevillingsudvalg på administrativt niveau, så ansøgere ikke skal vente på afgørelsen af deres ansøgning ved de forventet halvårlige Interreg-udvalgsmøder. Det foreslås konkret, at bevillingsudvalget består af 4 repræsentanter for programpartnerne, to på tysk side og to på dansk side. Det vil i Danmark sige, at begge programpartnere vil være repræsenteret i udvalget (Region Syddanmark og Region Sjælland). På tysk side kan repræsentationen eventuelt gå på omgang mellem de ni programpartnere.

Interreg-udvalget har indtil videre afsat midlerne i Interreg-budgettet, og der gennemføres nu en åben ansøgningsproces. Dette afgøres på møde i Interreg-udvalget i december, på baggrund af de ansøgninger, der indkommer i forbindelse med programmets første ansøgningsfrist i august 2022. Alle programpartnere har hidtil været indstillet på, at administrationen af PKP skulle lægges hos Interreg-sekretariatet i Kruså. Dette kræver imidlertid, at Region Syddanmark indsender en ansøgning om at hjemtage administrationen.

Udgifterne til administration af fonden vil være kontinuerte, med en tendens til at være størst i starten. Til gengæld vil EU-refusionen først komme senere. Dette vil give en likviditetsudfordring. Samtidig er EU-refusionen afhængig af, at projektstøtten faktisk bliver anvendt til formålet, og at der ikke opstår fejl i administrationen. Dermed opstår der et behov for garantistillelse.

PKP vil få en 7-årig levetid, og med et samlet administrationsbudget på 1,625 mio. euro vil dette svare til ca. 0,23 mio. euro om året, eller 1,73 mio. kr. Dette antages at være tilstrækkeligt til at sikre en forsvarlig administration. Særligt i betragtning af, at sekretariatet i forvejen er specialiseret i drift af Interreg. Administrationen skal ikke medfinansieres af regionale midler.

Hvis Region Syddanmark påtager sig administrationen, antages det ikke at medføre likviditetsudfordringer i betragtning af regionens normale likviditetsberedskab. Der vil skulle afholdes administrative udgifter på ovennævnte ca. 1,73 mio. kr., som refunderes i det efterfølgende budgetår.

Med hensyn til garanti, så opfattes risikoen for at midler, der er udbetalt til projekter, tabes endeligt som følge af fejl hos tilskudsmodtagerne for at være meget lille. I den samlede 5A-periode oplevedes f.eks. ingen sager, hvor fejludbetalinger ikke blev tilbagebetalt. Under alle omstændigheder vil det være Region Syddanmarks synspunkt, at sådanne sager vil være omfattet af den fælles garanti, som alle programpartnere stiller i forbindelse med indgåelse af partnerskabsaftalen.

Fejl begået af PKP-administration kan ske, men det er usandsynligt at de vil være af en karakter, der hjemler kontant erstatningsansvar for Region Syddanmark. Herefter er den største risiko ved hjemtagning af administrationen, at det ikke lykkes at udbetale hele puljen til konkrete projekter, og at de administrative udgifter herefter overstiger 20% af det endelige puljeregnskab. I betragtning af, at tilskudsformen forventes at være meget efterspurgt, anses denne risiko for at være lille. Men en 7-årig periode gives der hertil mulighed for at regulere forholdet, hvis forventningen ikke holder stik.

Samlet set anses en garantistillelse på et halvt års administrationsbudget for at være passende. Altså en garanti på 865.000 kr., der vil være bundet indtil puljen er endeligt afviklet, forventeligt i løbet af 2030.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles,

at udvalget opfordrer administrationen til udforme en ansøgning om at varetage administration af PKP, og at funktionen primært henlægges til Interreg-sekretariatet i Kruså, med visse støttefunktioner i regionshuset,

at udvalget anbefaler Udvalget for Regional Udvikling og til Regionsrådet, at der stilles en garanti på 865.000 kr. i forbindelse med ansøgningen.

Beslutning i Det særlige rådgivende udvalg om Dansk Tysk samarbejde den 20-05-2022

Udvalget fik en kort introduktion til puljen, samt tankerne bag at søge om at få sekretariatet for puljen til Region Syddanmark.

Udvalget tiltrådte indstillingen.

Punkt 5: Møde om grænselandets unikke potentialer den 3. maj 2022: Drøftelse af inspirationskatalog fra mødet

22/4927

Resumé

Der har været afholdt et møde om grænselandets unikke potentialer den 3. maj. 2022 på Folkehjem i Aabenraa. I forbindelse med mødet er der blevet udarbejdet et inspirationskatalog med forskellige input fra deltagerne.

Sagsfremstilling

Der har været afholdt et møde om grænselandets unikke potentialer den 3. maj. 2022 på Folkehjem i Aabenraa. Formålet med mødet var at give input til det dansk-tyske udvalg om, hvad borgerne i grænselandet er optaget af i forhold til temaerne: Sprog og uddannelse, klima, mobilitet samt kultur og bosætning.

Målgruppen for mødet var befolkningen i grænseområdet med særligt fokus på unge. Der var omkring 65 deltagere på mødet.

Programmet for mødet er vedlagt som bilag.

Der er blevet udarbejdet et inspirationskatalog, der opsamler de vigtigste pointer fra mødet. Kataloget består af cafeværternes noter fra cafedrøftelser og deltagernes egne refleksioner. Inspirationskataloget er vedlagt som bilag. Endvidere er vedlagt notat, som opsamler, hvad deltagerne har svaret på spørgsmålet ”Hvad synes du er grænselandets unikke potentialer?”.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet den ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles,

At inspirationskataloget fra mødet den 3. maj 2022 drøftes.

Beslutning i Det særlige rådgivende udvalg om Dansk Tysk samarbejde den 20-05-2022

Udvalget drøftede kataloget og kvitterede for det gode out-put fra mødet, idet de noterede sig de mange positive tilbagemeldinger fra deltagerne.

Udvalget hæftede sig særligt ved efterspørgslen på øget udveksling og kulturelt samarbejde på tværs af grænsen, og drøftede i den forbindelse hvordan ønskerne kan adresseres.

Bilag

Program - Hvad synes du er grænselandets unikke potentialer?

Inspirationskatalog endelig version

Notat - "Hvad synes du er grænselandets unikke potentialer?"

Punkt 6: Indsatser for at fremme syddanskernes tyskkompetencer

22/22386

Resumé

Region Syddanmark arbejder for at styrke internationale kompetencer som sprog og kulturforståelse, og i budgetaftalen for 2022 er der ligeledes et ønske fra aftalepartierne om, at administrationen afsøger mulighederne for at udvikle nye sprogindsatser med fokus på tysk. Regionsrådet har løbende bevilget støtte fra uddannelsespuljen til tyskprojekter på ungdomsuddannelserne.

Sagsfremstilling

Forskellige analyser peger på, at unges interesse for tysk er faldende på tværs af uddannelsesniveauer. Det ses bl.a. i en stigende tilslutning til tysk på A-niveau i gymnasiet og i tilgangen af studerende til tyskuddannelser på professionshøjskoler og universiteter. Der er således udsigt til en mangel på tysklærere både i grundskolen og på ungdomsuddannelser. Samtidig er efterspørgslen på tyskkompetencer stor blandt de syddanske virksomheder, og flere oplever rekrutteringsudfordringer. De konkrete tal fremgår af vedlagte baggrundsnotat (bilag 1).

Som nabo til Tyskland har Region Syddanmark en særlig interesse i at styrke syddanskernes tyskkundskaber. Region Syddanmark ønsker derfor, jf. delstrategien på uddannelsesområdet ”Kompetencer til fremtiden”, at styrke internationale kompetencer som sprog og kulturforståelse. Regionsrådet råder over en uddannelsespulje på ca. 20 mio. kr. om året.

Det fremgår desuden af budgetaftalen for 2022, at ”Aftalepartierne ønsker, at administrationen afsøger mulighederne for at udvikle nye sprogindsatser fx i regi af det kommende Interreg 6A-program og den nyetablerede dansk-tyske udviklingsalliance. Indsatserne kan fx arbejde med studieture, udveksling, sprogcertificeringer mv.”.

Uddannelsespuljeprojekter

Regionsrådet har løbende bevilget støtte fra uddannelsespuljen til projekter, der har haft fokus på at fremme elevernes interesse for tysk på ungdomsuddannelserne.

Følgende projekter med fokus på tysk har modtaget støtte fra uddannelsespuljen:

- ”Uddannelse og Bildung” (2,7 mio. kr., 2018-2022), der satte fokus på koblingen mellem tyskundervisning og tysk i praksis i samarbejde med bl.a. lokale virksomheder.
- ”Sprog og samskabelse” (1,9 mio. kr., 2020-2023), der bl.a. arbejder med autentiske sprog møder i samarbejde med kulturinstitutioner og virksomheder.
- ”Tysk i et karrierespørgsmål” (2,7 mio. kr., 2022-2024), der på forskellig vis arbejder for at styrke gymnasieelevers interesse for tysk og øge deres kendskab til karriereveje med sproget.

Projekterne er nærmere beskrevet i baggrundsnotatet (bilag 1).

Øvrige indsatser med fokus på sprog og kulturforståelse

Ud over uddannelsespuljeprojekter har regionsrådet desuden medfinansieret og deltaget som netværkspartner i Interreg-projektet STaRForCE, der arbejdede med at styrke uddannelsessamarbejdet på tværs af grænsen på erhvervsskoleområdet.

Af andre initiativer på sprogområdet kan det desuden nævnes, at Region Syddanmark via Danske Regioner indgår i følgegruppen til regeringens sprogstrategi, samt at regionen deltager i Det Nationale Center For Fremmedsprogs (NCF) advisory board.

Den 3. maj 2022 afholdtes et borgerinddragende arrangement i Aabenraa med fokus på grænselandets unikke potentialer. Her var sprog og uddannelse et af områderne, der blev debatteret i dialogcafeerne. På baggrund af mødet bliver der udarbejdet et inspirationskatalog med ideer til fremtidige sprogindsatser i grænselandet.

Derudover har Region Syddanmark indledt en dialog med både Goethe-Instituttet i København og den tyske ambassade om mulige samarbejdsflader, og der har været afholdt et møde med medarbejdere fra ambassaden den 11. maj 2022.

Der drøftes aktuelt en årsplan for samarbejde mellem Region Syddanmark og delstaten Slesvig-Holsten, hvor der i første udkast står følgende om gensidigt sprogkendskab: ”Parterne konstaterer, at udviklingen af et fælles arbejdsmarked og i almindelighed gensidig kulturforståelse hæmmes, når der ikke tales fælles sprog. Parterne ønsker derfor at udvikle et overblik over igangværende og mulige kommende fælles indsatser for udbredelse af gensidigt sprogkendskab. I dette arbejde inviteres både sprogkyndige, kulturaktører og uddannelsesprofessionelle til at udvikle nye metoder”.

Vedlagte baggrundsnotat om tyskkompetencer i Region Syddanmark er et bidrag til denne afklaring.

Perspektiver for det fremadrettede arbejde

I forhold til mulige fremtidige indsatser med fokus på tysk kunne der være interessante perspektiver i fx at udforske, hvordan digitale teknologier og redskaber kan understøtte og udvikle fremmedsprogsundervisningen på ungdomsuddannelserne, øget samarbejde med virksomheder og institutioner om udvikling af undervisningsforløb og -materiale samt at undersøge om sprogcertificering kan blive en mere integreret del i tyskundervisningen.

Det anbefales, at der i det fremadrettede arbejde også fokuseres på at udbrede erfaringer og resultater fra tidligere og igangværende projekter. Det kunne fx være KursKultur 2.0 (Interreg), GrenzGenial (Kulturministeriet) og projekter støttet af uddannelsespuljen.

Endelig kan der også arbejdes med gensidigt sprogkendskab som det foreslås i årsplanen for samarbejde mellem Region Syddanmark og delstaten Slesvig-Holsten.

På tværs af ovennævnte fokusområder kan det overvejes at aktivere flere af aktørerne i eksisterende samarbejder, herunder den dansk-tyske udviklingsalliance.

Fremtidige indsatser vil fx kunne finansieres via uddannelsespuljen eller det nye dansk-tyske Interreg 6A-program.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles,

At sagen drøftes.

Beslutning i Det særlige rådgivende udvalg om Dansk Tysk samarbejde den 20-05-2022

Udvalget drøftede sagen. Udvalget noterede sig at der er godt gang i projektskabelsen på ungdomsskolerne men at der fortsat er behov for en indsats for at fremme tyskkompetencer

Bilag

Bilag 1 - Baggrundsnotat om tyskkompetencer i Region Syddanmark

Punkt 7: Årsplan 2022/2023 for samarbejde med delstaten Slesvig-Holsten

22/12963

Resumé

Ønsker til indhold af årsplan 2022/2023 for samarbejdet mellem Region Syddanmark og delstaten Slesvig-Holsten drøftes. Samtidig drøftes proces frem mod vedtagelse i henholdsvis regionsrådet og delstaten.

Sagsfremstilling

Den 24. august 2021 underskrev regionsrådsformand Stephanie Lose og ministerpræsident Daniel Günther en fælleserklæring om fornyet samarbejde mellem Region Syddanmark og delstaten Slesvig-Holsten. Samtidig lancerede parterne den dansk-tyske udviklingsalliance.

Siden underskriftseancen i Kiel er der blevet arbejdet med udviklingsalliancen, og det dansk-tyske Interreg 6A-programmer færdigudviklet. Samarbejdet har med andre ord været aktivt. Men der er ikke blevet udformet en årsplan for samarbejdet. Det forpligter fælleserklæringen parterne til. Årsplanen skal godkendes politisk i både Region Syddanmark og i delstaten.

Der er udarbejdet et administrativt forslag til indhold af årsplanen. Formen er tydeligere end tidligere rettet mod ønskede, gensidige aktiviteter. Administrationen orienterer på mødet om det administrative forslag, og lægger op til en drøftelse af indhold og perspektiver.

Det gode samarbejde mellem delstatsregeringen og Region Syddanmark er primært båret frem af tætte kontakter på højt politisk og administrativt niveau, mens kontakterne på forvaltningsniveau typisk er drevet af konkrete sager og dermed af varierende styrke. Derfor indeholder forslaget til årsplan følgende passus: ”Parterne udtrykker deres politiske opbakning ved at underskrive årsplanen. I tillæg hertil overvejes det, i hvilket format et tilbagevendende møde på højt politisk niveau vil kunne underbygge samarbejdet”.

Vedrørende den videre proces for udarbejdelse og vedtagelse af årsplanen foreslås der et muligt møde på politisk niveau efter sommerferien, forelægelse for udvalget for regional udvikling den 10. oktober 2022 og endelig vedtagelse i regionsrådet den 31. oktober 2022.

I Slesvig-Holsten har der været afholdt valg til landdagen den 8. maj 2022. Udvalget bliver orienteret om den politiske situation efter valget. Det antages dog ikke, at en eventuel ny regering i Kiel vil ændre prioriteringen af samarbejde med Danmark og Syddanmark væsentligt.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke direkte har betydning for klimaet. Det bemærkes dog, at fremme af projekter under årsplanen vil kunne indeholde positive bidrag til Region Syddanmarks klimahandlingsplan.

Indstilling

Det indstilles,

At sagen drøftes.

Beslutning i Det særlige rådgivende udvalg om Dansk Tysk samarbejde den 20-05-2022

Udvalget drøftede status på samarbejdet med delstaten Slesvig-Holsten, herunder indgåelse af aftale om en ny årsplan for samarbejdet.

Bilag

Fælles erklæring_Region Syddanmark_Delstaten Slesvig-Holsten 240821.pdf

Proces Årsplan 22-23 samarbejde RSD-SH.pptx

Første udkast til årsplan 2022-2023.docx

Punkt 8: Status vedr. revision af samarbejdsaftale for Region Sønderjylland-Schleswig

22/8194

Resumé

Siden 2021 er der i Region Sønderjylland-Schleswigs bestyrelse pågået et arbejde med at revidere samarbejdsaftalen for Region Sønderjylland-Schleswig. Status på arbejdet drøftes.

Sagsfremstilling

Det særlige rådgivende udvalg om dansk-tysk samarbejde drøftede på udvalgs mødet den 25. februar 2022 status for samarbejdet i Region Sønderjylland-Schleswig, herunder det pågående arbejde med en revision af samarbejdets aftalegrundlag. Den nuværende samarbejdsaftale er senest revideret i 2017.

På Region Sønderjylland-Schleswigs bestyrelsesmøde i december 2021 blev det således besluttet, at en fornyet samarbejdsaftale skal forelægges bestyrelsen til godkendelse i juni 2022. Der har efterfølgende, den 22. april 2022, været afholdt et ekstraordinært bestyrelsesmøde vedrørende revision af samarbejdsaftalen, som også skal behandles på ordinært bestyrelsesmøde den 20. maj 2022, inden den forelægges til bestyrelsens godkendelse i juni.

I Region Syddanmark's budgetforlig for 2022 fremgår følgende om Region Sønderjylland-Schleswig: "Aftalepartierne ønsker at sikre en ny aftale for samarbejdet i Region Sønderjylland-Schleswig, herunder at der i samarbejdet fokuseres på tre kerneopgaver: Grænsependling, arbejdskraftens mobilitet over grænsen samt kulturområdet, og at det sikres, at der ikke sker overlappende eller ukoordinerede aktiviteter. Aftalepartierne ønsker endvidere i 2022 af udbygge dialogen med de kommunale partnere på dansk side om det fremadrettede samarbejde og engagement i Region Sønderjylland-Schleswig".

Der gives på mødet en status på bestyrelsens arbejde med en fornyet samarbejdsaftale.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet den ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles,

At sagen drøftes.

Beslutning i Det særlige rådgivende udvalg om Dansk Tysk samarbejde den 20-05-2022

Jens Wistoft gav en status på arbejdet og drøftelserne i Region Sønderjylland-Schleswigs bestyrelse.

Udvalget drøftede sagen.

Punkt 9: Eventuelt

22/7476

Beslutning i Det særlige rådgivende udvalg om Dansk Tysk samarbejde den 20-05-2022

Intet.

Punkt 10: Næste møde

22/7476

Sagsfremstilling

Næste møde er onsdag den 24. august 2022 kl. 14.30 – 16.30.

Mødeplanen resten af 2022:

- Mandag den 21. november 2022 kl. 15.00 – 17.00.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Det særlige rådgivende udvalg om Dansk Tysk samarbejde den 20-05-2022

Næste møde er onsdag den 24. august 2022 kl. 14.30 – 16.30.

Mødeplanen resten af 2022:

- Mandag den 21. november 2022 kl. 15.00 – 17.00.

Punkt 11: Underskriftsside

22/7476